

Döda måsar vid nya dagvattendammen i Åriket.

Tidigare i sommar, den 1 augusti, så upptäcktes en ung svarthuvad mås vid den nyanlagda dagvattendammen söder om Kungsängsleden i Årike Fyris. Även om det kanske inte var helt överraskande givet de onormalt många fynd som gjorts runt om i Sverige denna sommar, var det trots allt en mycket ovanlig besökare i Uppland och många passade därför på att åka dit för att titta på fågeln.

Tyvärr visade det sig snart att måsen var i dålig kondition och dess tillstånd försämrades under dagen. Vid 21-tiden på kvällen drog den sin sista suck framför ögonen på de sista kvarvarande skådarna. Fågeln togs om hand och skickades sedermera direkt till Naturhistoriska riksmuseet där den skall läggas till skinnsamlingarna.

I samband med detta så sågs även ett antal döda eller sjuka skrattmåsar vid dagvattendammen och flera personer kunde vittna om liknande iakttagelser tidigare dagar. Det spekulerades bl a i om arbetet med den nya dammen hade exponerat gifter som drabbade fåglarna på plats.

Via Uppsala kommun så fick Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) in två av dessa döda skrattmåsar, 2 unga honor, för obduktion. Slutsatsen var att de två djuren var utmärklade och att döden föregåtts av en längre tids infektionssjukdomar, ett inte helt ovanligt öde för ungfåglar den första tiden efter att de lämnat sina föräldrar. Att fåglarna skulle vara drabbade av någon underliggande bristsjukdom, likt den tiaminbrist som det rapporterats om i Östersjön, är kanske osannolikt men samtidigt inte möjligt att utesluta eftersom måsarna var i för dåligt skick vid inlämnandet för att sådana analyser skulle kunna genomföras.

Sammantaget indikerade alltså ingenting att det skulle vara fråga om någon akut förgiftning. Det kan naturligtvis fortfarande ha drabbat andra individer i området, och i den mån kommunen gör vatten- och jordanalyser eller låter undersöka ytterligare fåglar ska vi försöka hålla oss uppdaterade och informera om detta här på hemsidan.

Det här ger även tillfälle att informera medlemmarna om hur man skall gå tillväga när man stöter på ett flertal döda eller sjuka fåglar och man misstänker att någonting är fel.

SVA/Vilt vill gärna ha information om du hittar sjuka eller döda vilda djur. Allmänhetens observationer om dödlighet bland vilda djur är en viktig del i viltsjukdomsövervakningsprogrammet (VSÖP). SVA kan därefter ta kontakt för uppföljning, t ex. insamling av färskt material.

Det går inte att analysera t.ex tiaminbrist på organ från fåglar som har börjat ruttna. För denna analys krävs helt färskt material något som även gäller många virusundersökningar. Organen i en fågelkropp förstörs väldigt snabbt en solig dag, även om fjäderdräkten ser normal ut. Detta är en viktig anledning till att SVA vid en ökad dödlighet hos fågel/däggdjur får in rapporter på ett tidigt stadium så att det blir möjligt att ordna med en snabb uppföljning för att få in färskt material så att obduktion och analyser blir så optimala som möjligt.

Information finns att läsa på <http://www.sva.se/sv/navigera/Djurhalsa/Vilda-djur/>
Färdig elektronisk blankett finns att fylla i "Fynd av döda djur".

Kontakt kan även tas via e-post: vilt@sva.se
eller med jourhavande viltveterinär tel. 018-67 40 00 vx (fråga efter vilt)

OBS! det är viktigt att ha kontakt med SVA/Vilt innan material/djurkroppar skickas in.